

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) –नियमित

परीक्षा : मे – २०२५

सत्र ६ वे

विषय: काव्यमीमांसा (22E466)

दिनांक : २०/०५/२०२५	गुण : १००	वेळ : स. १०.०० ते १.००
---------------------	-----------	------------------------

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य

प्र. १ चतुर्णां ससन्दर्भं स्पष्टीकरणं कुरुत।

२८

१. कस्याऽपि सञ्चरति विश्वकुतूहलीव।
२. स च अनेकगुणसन्निपाते भवति।
३. तदिदं स्वीकरणापरनामधेयं हरणमेव इति यायावरीयः।
४. वचनविन्यासक्रमो रीतिः ।
५. त्वत्तः पूर्वे हि विद्वांसो गद्यं ददृशुर्न पद्यम्।
६. महानगरेषु च काव्यपरीक्षार्थं ब्रह्मसभाः कारयेत्।
७. आक्षेपगर्भा, प्रश्नगर्भा, वितर्कगर्भा चेति साकाङ्क्षा।
८. अरोचकिता हि तेषां नैसर्गिकी, ज्ञानयोनिर्वा ।

प्र. २ दीर्घाणि उत्तराणि लिखत। केवलौ द्वौ

३०

१. काव्यपुरुषस्य शरीरं तथा तस्य महत्त्वञ्च स्पष्टीकुरुत।
२. कविचर्यां सविस्तरं विवृणुत।
३. कारयित्रीप्रतिभायाः प्रकाराः केः इति सोदारहणं स्पष्टीकुरुत।

प्र. ३ टिपण्णीत्रयं लिखत।

३०

१. काव्यविद्यायाः परिकरः
२. आहार्यबुद्धिशिष्यः
३. कवेः परिचारकाः
४. चिन्तामणि कविः
५. काव्यशक्तिः

प्र. ४ समुचितं पर्यायं विचिनुत।

१२

१. यदृच्छयाऽपि यादृङ्नेपथ्यः स ----- आसीत् तद्वेषाश्च पुरुषाः बभूवुः।
(सारस्वतेय / दिव्यः / औपनिषिदकः)
२. पुरा ----- सरस्वती तुषारगिरौ तपस्यामास ।
(माता / पुत्रीयन्ती / देवी)
३. प्रवृत्तिः इति का?
(वेषविन्यासक्रमः / वचनविन्यासक्रमः / विलासविन्यासक्रमः)
४. अप्रतिभस्य पदार्थसार्थः कथं वर्तते?
(अपरोक्ष इव / परोक्ष इव / अनुपलभ्य इव)
५. काव्यमयेन शरीरेण मर्त्यमधिवसन्तो ----- देहेन कवय आकल्पं मोदन्ते।
(दिव्येन / अलौकिकेन / नश्वरेण)
६. ततः प्रभृति तमुशनसं सन्तः आचक्षते ।
(कविः / प्रशास्तारम् / बुद्धिमानं)
